

საქართველოს გარემოს დაცვის
სამინისტრო

გარემოს ეროვნული სააგენტო

საინფორმაციო ბიულეტენი № 10

მოკლე მიმოხილვა
საქართველოს გარემოს დაბინძურების
შესახებ

2012 წელი
ოქტომბერი

ქ.თბილისი

სარჩევნო

შესავალი	3
I. ატმოსფერული ჰაერი	4
II. ზედაპირული წყალი	19
III. ატმოსფერული ნალექები	20
IV. რადიოაქტიური მდგომარეობა	21

შესავალი

გარემოს დაბინძურების წინამდებარე მიმოხილვა მომზადებულია გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ ოქტომბრის თვეში ჩატარებული გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის შედეგების მიხედვით.

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი წარმოებდა ხუთ ქალაქში: თბილისში (3 ჯიხური), რუსთავში, ზესტაფონში, ქუთაისსა და ბათუმში. სულ ჩატარდა 1501 ანალიზი. ექსტრემალურად მაღალი და მაღალი დაბინძურება არ აღნიშნულა.

ზედაპირული წყლის 21 სინჯი აღებულია საქართველოს 12 მდინარეზე. აღნიშნული წყლის სინჯების ანალიზის შედეგების მიხედვით მაღალი და ექსტრემალურად მაღალი დაბინძურება არ დაფიქსირებულა.

მიმდინარეობდა რადიოაქტიური დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი 12 პუნქტში მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის სიდიდის დასადგენად.

საქართველოს 9 ქალაქში აღებული იქნა ატმოსფერული ნალექების სინჯები და ჩატარდა მათი ანალიზი.

I. ატმოსფერული ჰაერი

ა. თბილისი

ოქტომბრის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა სამ სადამკვირვებლო ჯიხურზე, რომლებიც მდებარეობენ: წერეთლის გამზ-ზე, მოსკოვის გამზ-ზე და კვინიტაძის ქუჩაზე.

წერეთლის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის მხოლოდ ერთი დამაბინძურებელი ინგრედიენტი:

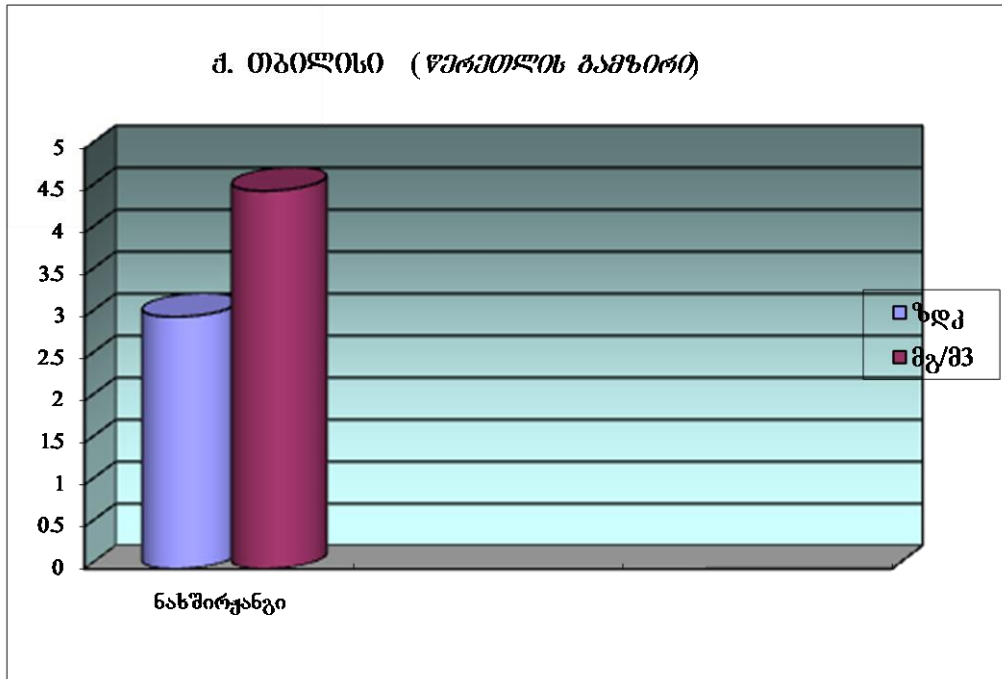
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 4.5 მგ/მ³-ს, რაც 1.5-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ ნორმას.

მოსკოვის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

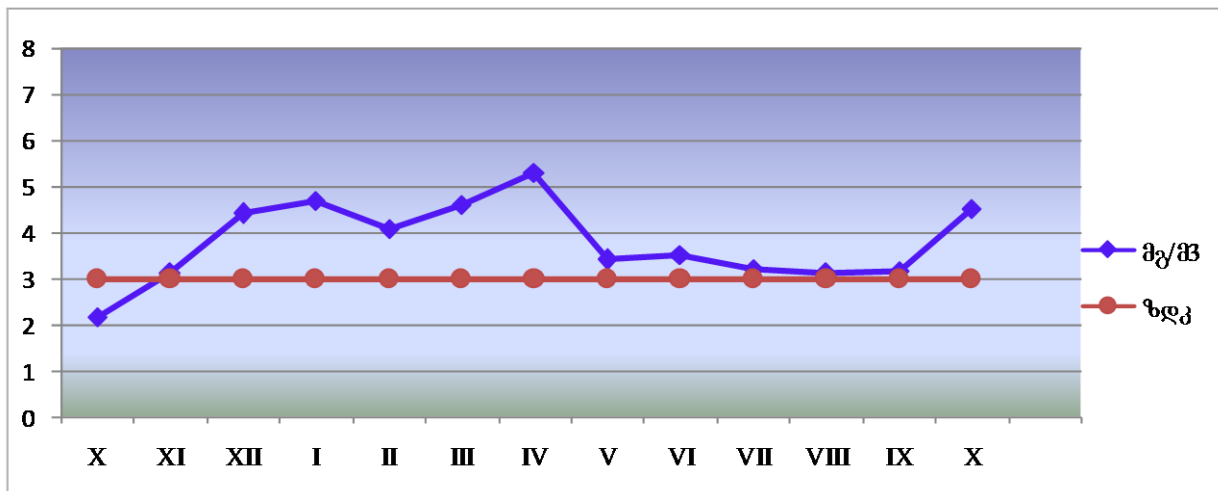
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია გაუტოლდა – 3.1 მგ/მ³-ს, რამაც უმნიშვნელოდ გადააჭარბა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.08 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2 - ჯერ.

კვინიტაძის ქუჩაზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

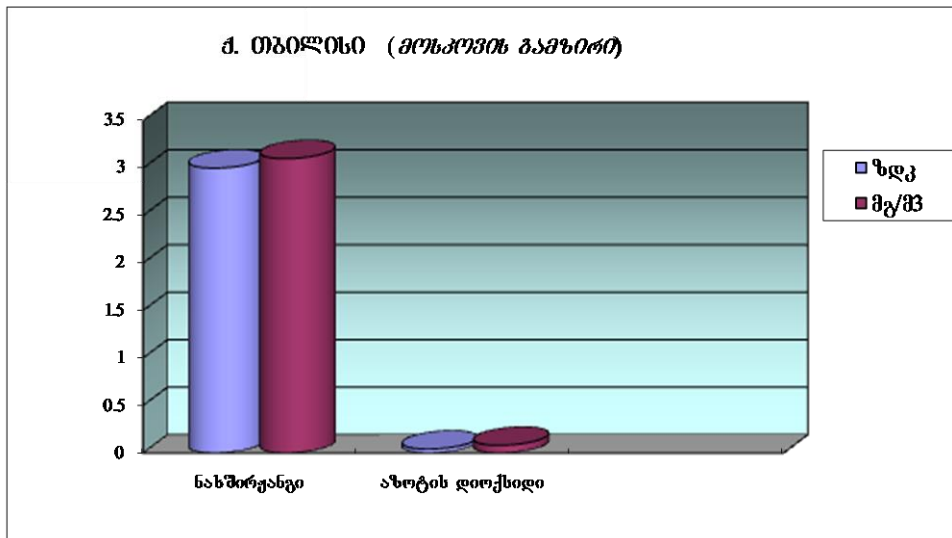
- *მტვერი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.59 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 3.9- ჯერ.
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 3.7 მგ/მ³-ს, რაც 1.2-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *გოგირდის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.12 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.4-ჯერ.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.09 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.3-ჯერ.
- *ოზონი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.007 მგ/მ³-ს, რაც არ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

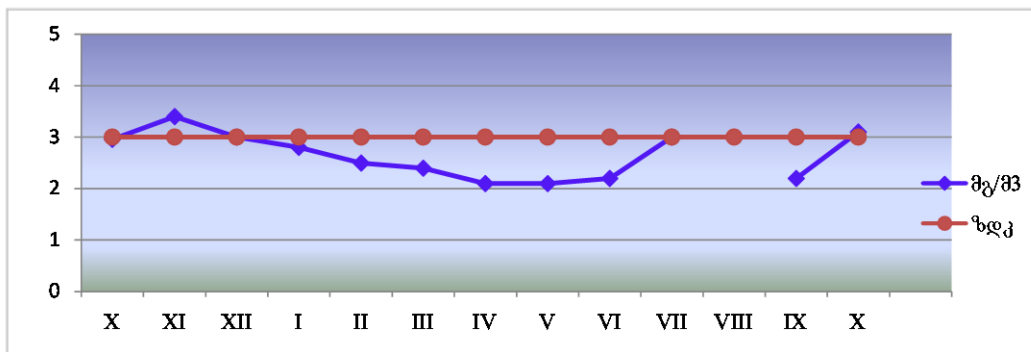
ოქტომბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

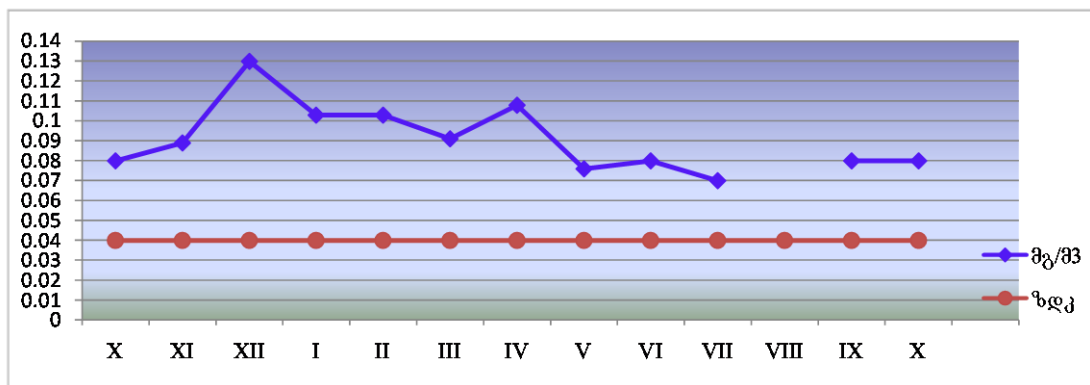
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, წერეთლის გამზ-ზე. (2011-2012 წწ)

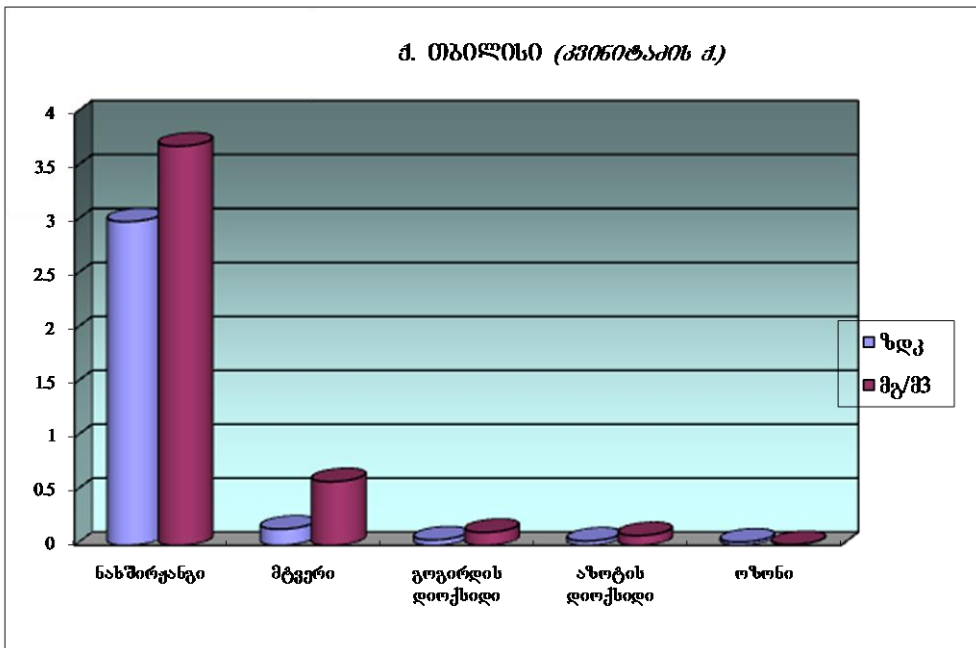
ოქტომბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

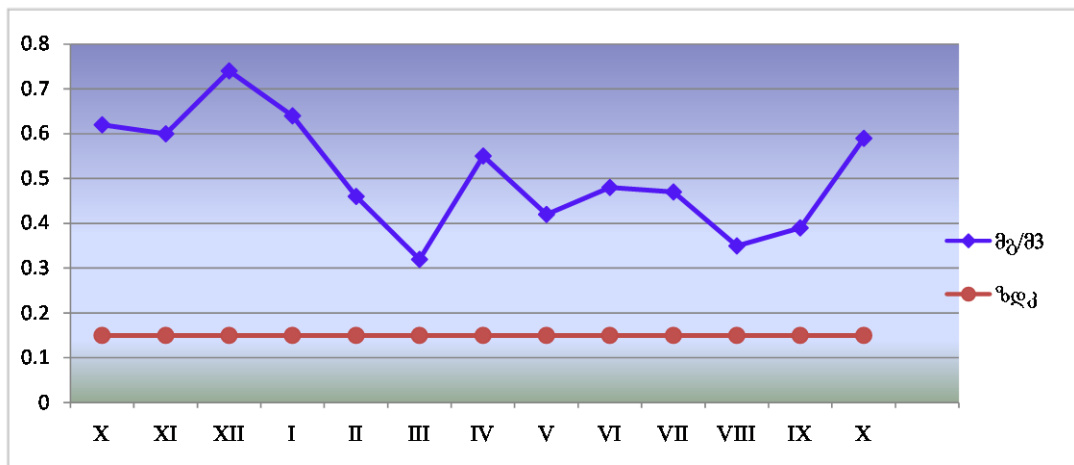
ნახშირჰანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის გამზ-ზე. (2011-2012 წწ)

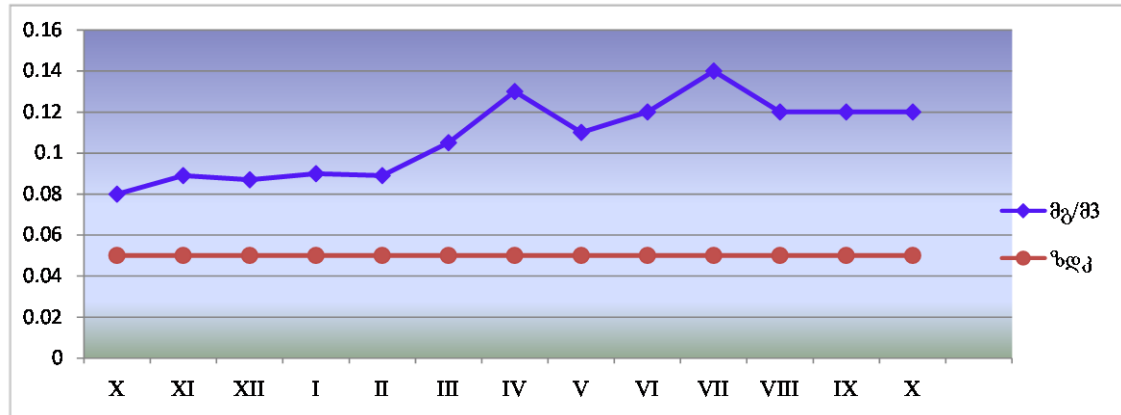
აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის გამზ-ზე (2011-2012 წწ)

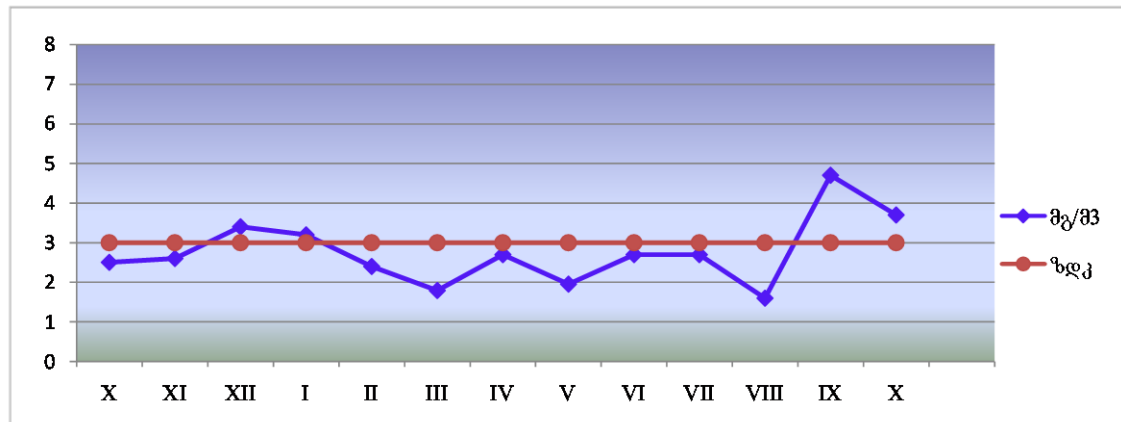
ოქტომბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

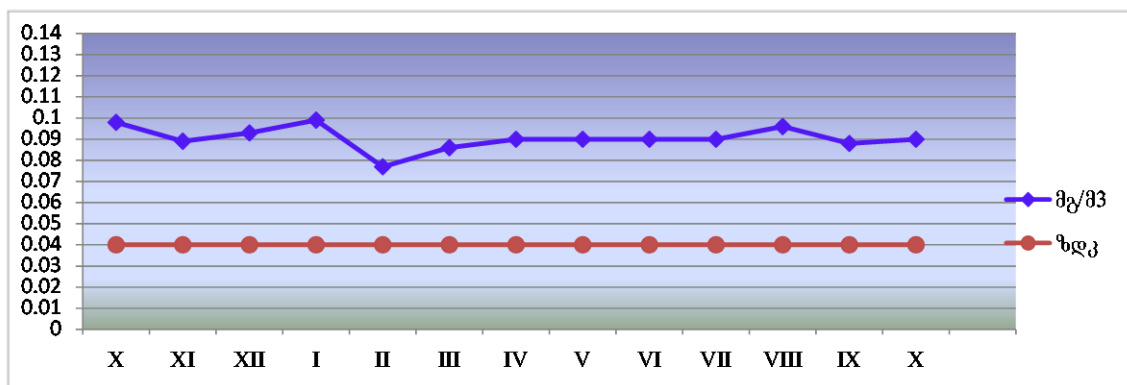
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაქის ბ. (2011-2012 წწ)

ბობიძის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ძ. (2011-2012 წწ)

ნახშირჰანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ძ. (2011-2012 წწ)

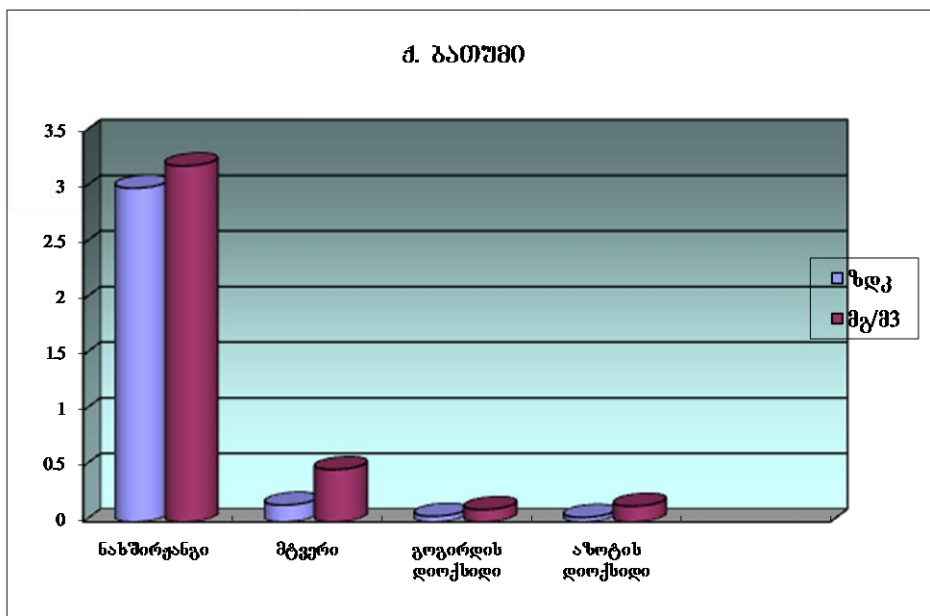

აკოტის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ძ. (2011-2012 წწ)

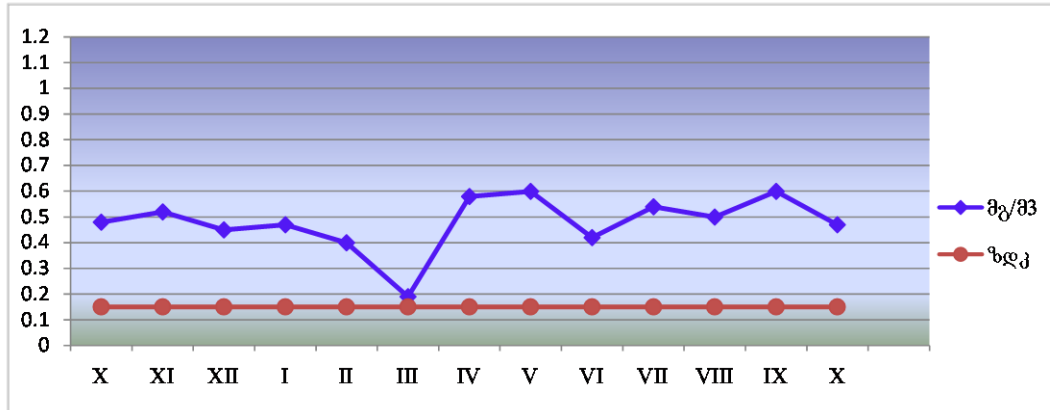
ქ. ბათუმი

ოქტომბრის თვეში ქ. ბათუმში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

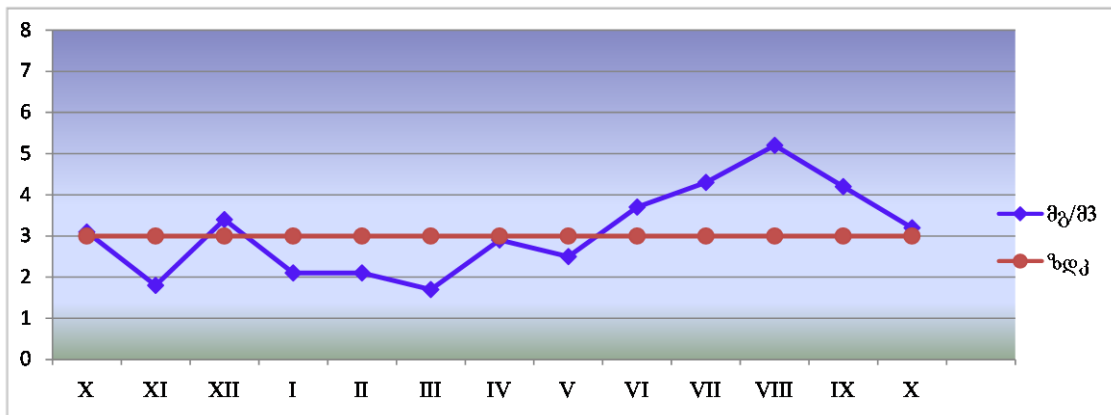
- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.47 მგ/მ³, რაც 3.1 -ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 0.11 მგ/მ³, რაც 2.2 -ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 3.2 მგ/მ³, რაც 1.1-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,14 მგ/მ³, რაც აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას – 3.5 -ჯერ.

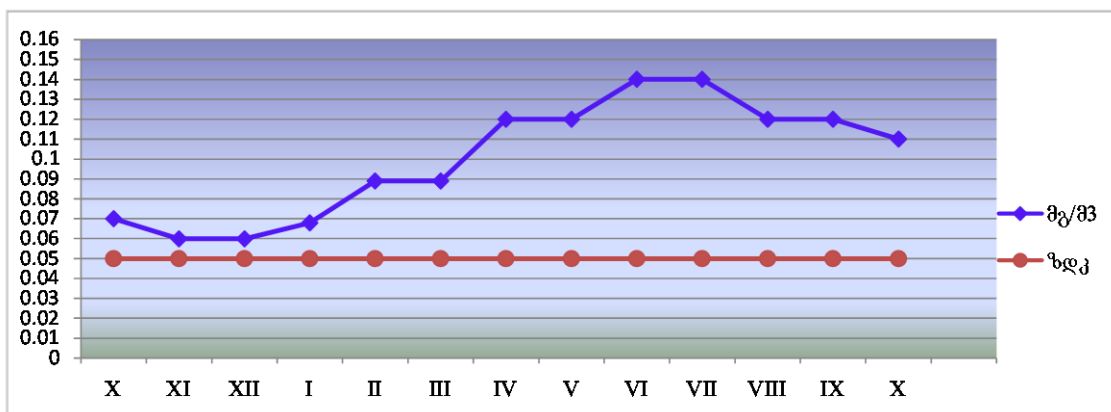
ოქტომბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

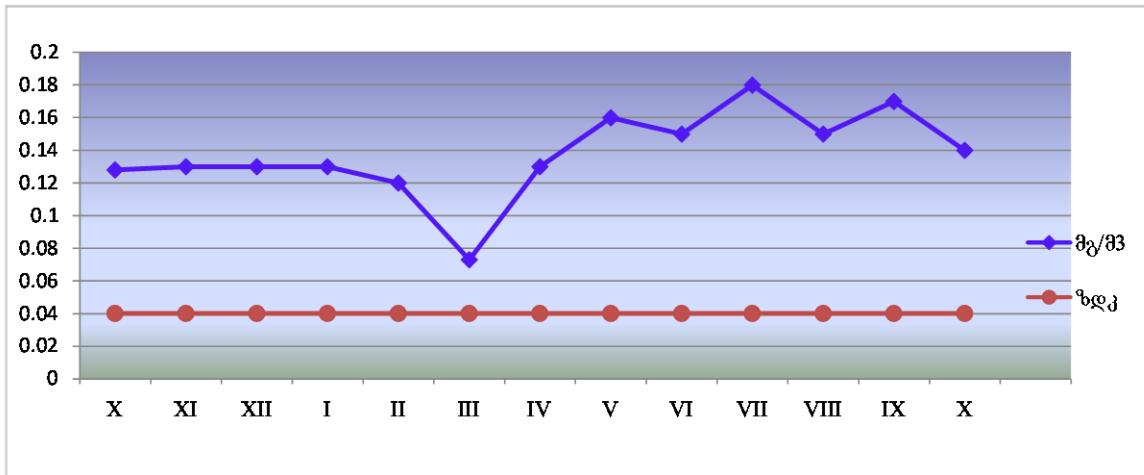
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ნახშირბადის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოპირდის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012წწ)

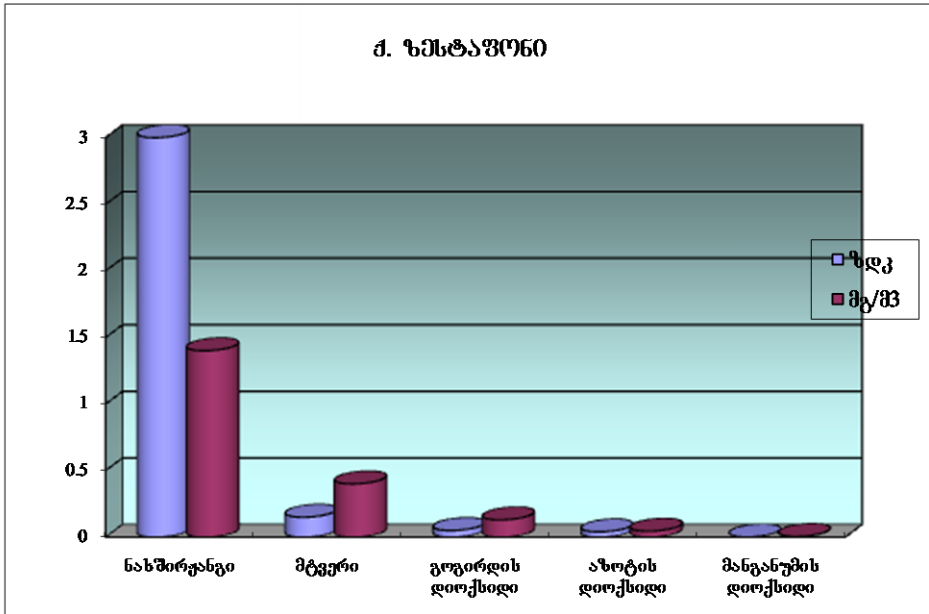
აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ქ. ზესტაფონი

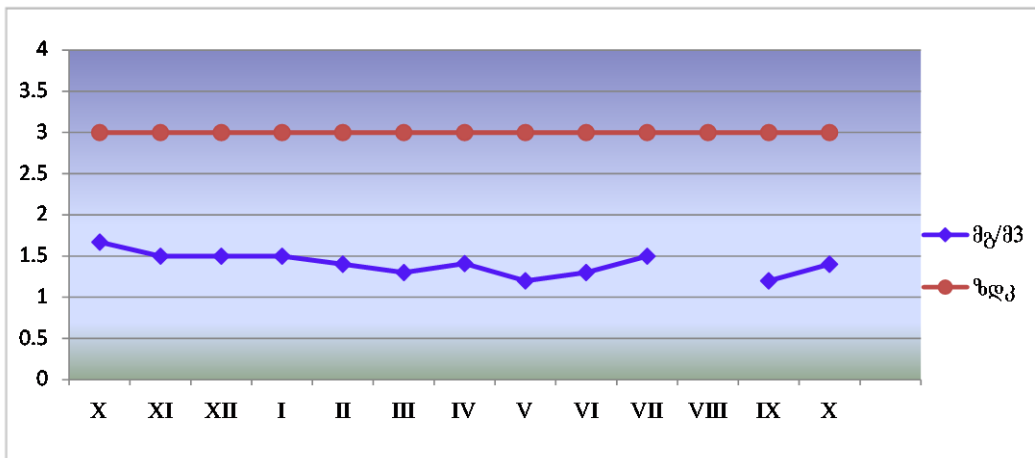
ოქტომბრის თვეში ქ. ზესტაფონში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

- *მტვერი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.4 მგ/მ³, რაც 2.7-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- *გოგირდის დიოქსიდი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.13 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.6-ჯერ.
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 1.4 მგ/მ³-ს. რაც არ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,045 მგ/მ³, რაც 1.1-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

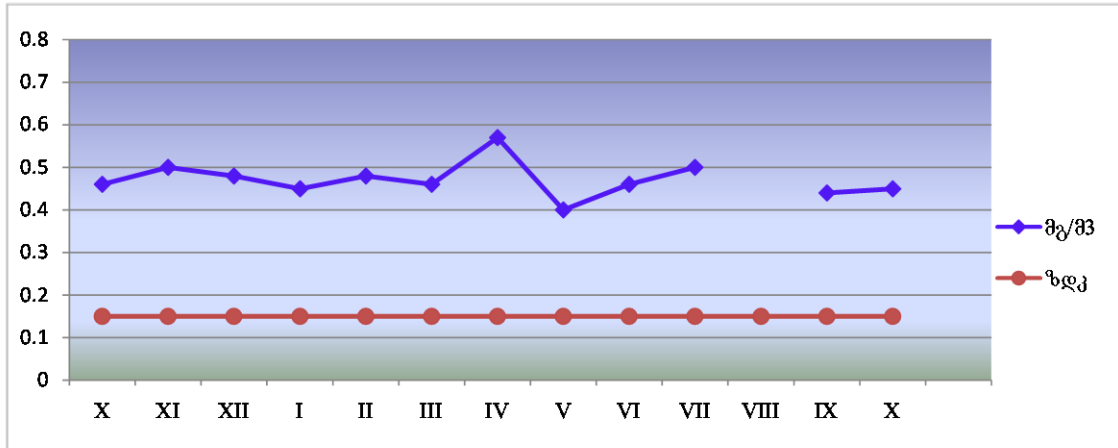
- მანგანუმის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.005 მგ/მ³, რაც 5-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

ოქტომბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

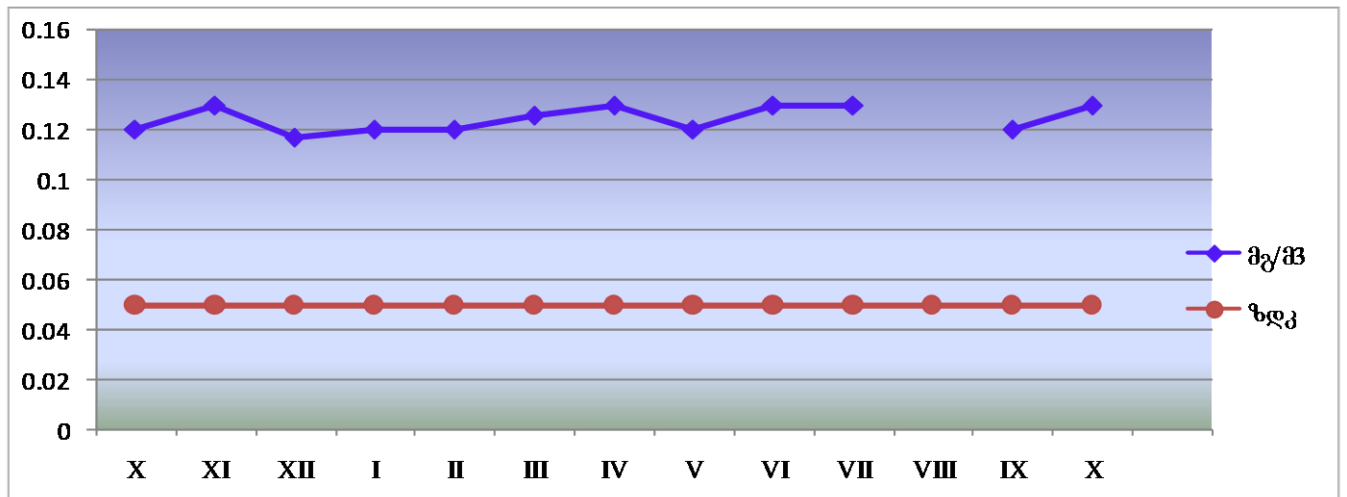

ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

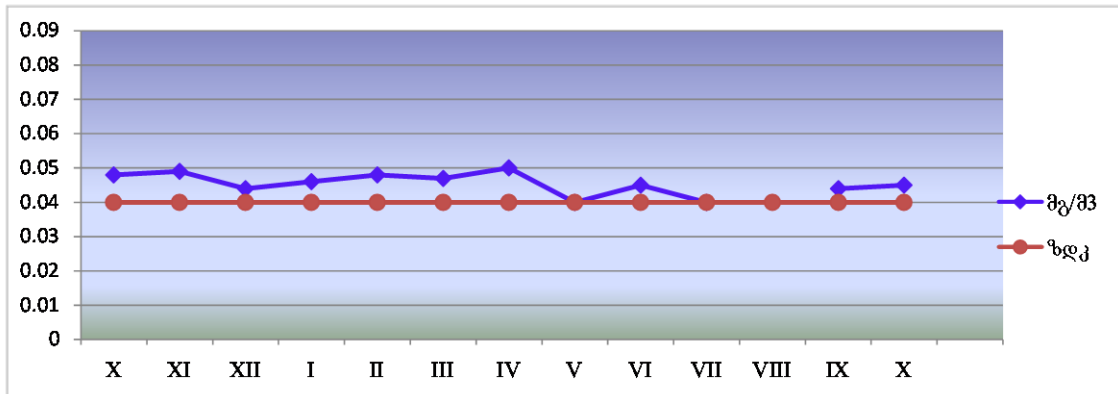

მ

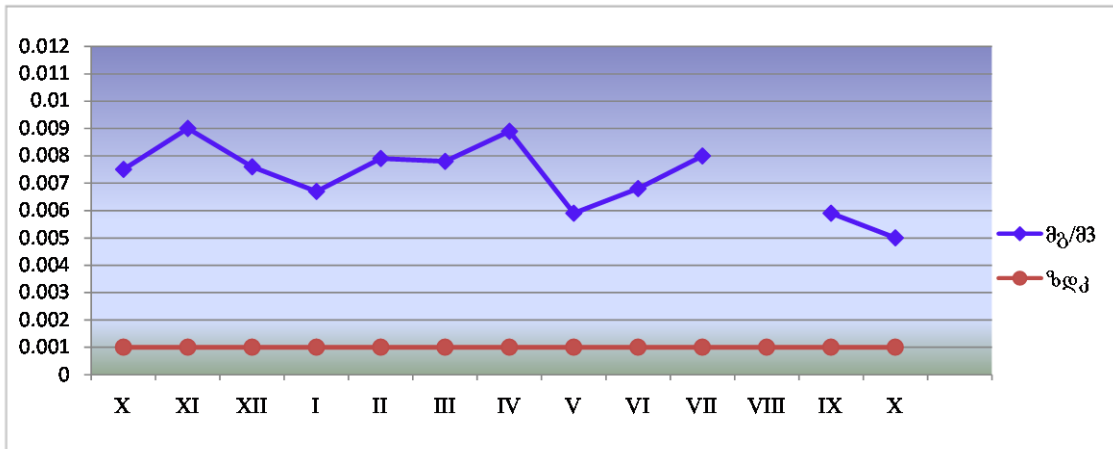
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოზირღის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

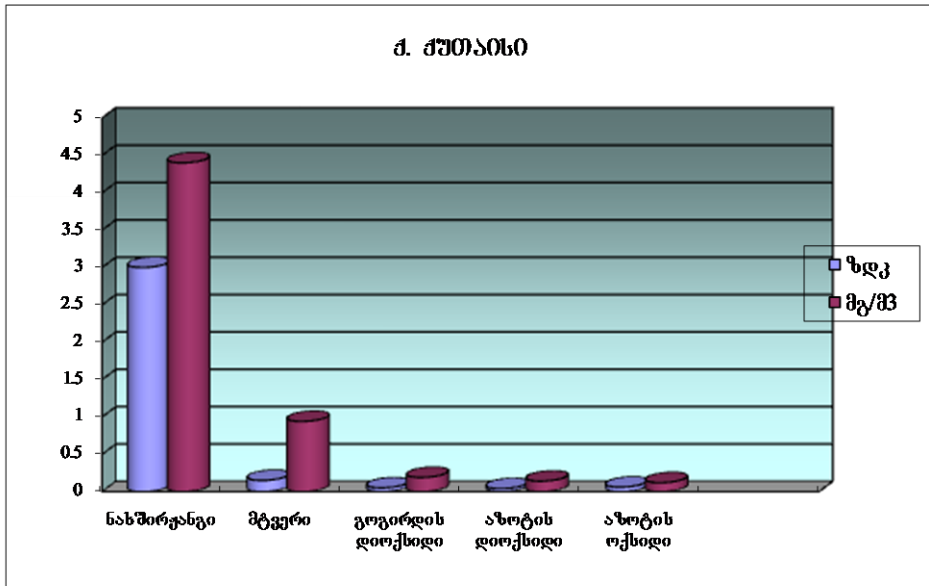

მანბანუმის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

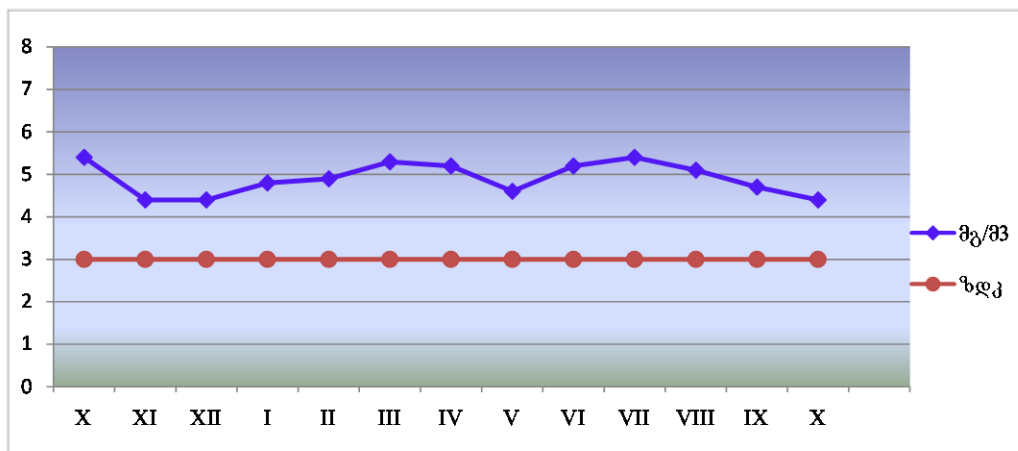
ქ. ქუთაისი

ოქტომბრის თვეში ქ. ქუთაისში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯისურზე.

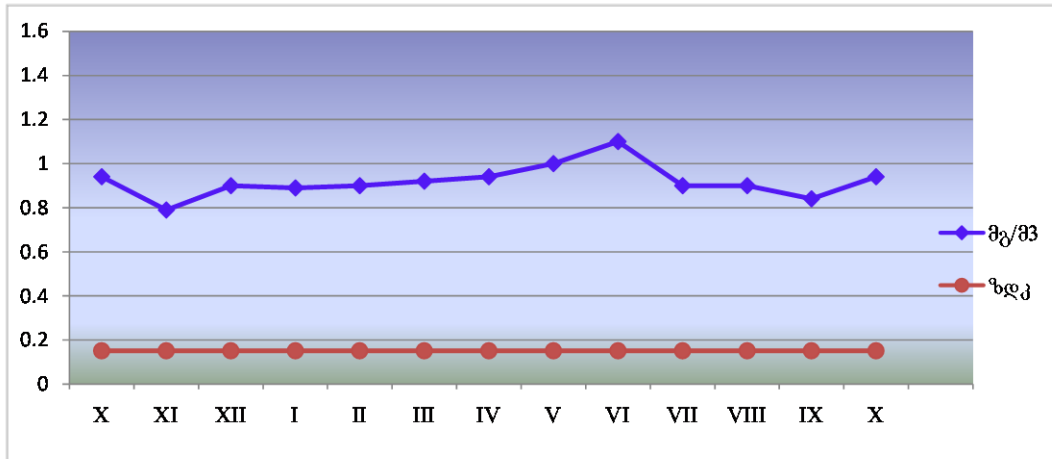
- *მტვერი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.94 მგ/მ³, რაც 6.2-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- *გოგირდის დიოქსიდი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.19 მგ/მ³, რაც 3.8-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *ნახშირუანი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 4.4 მგ/მ³, რაც 1.5-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,14 მგ/მ³, რაც 3.5-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *აზოტის ოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა 0.12 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2 -ჯერ.

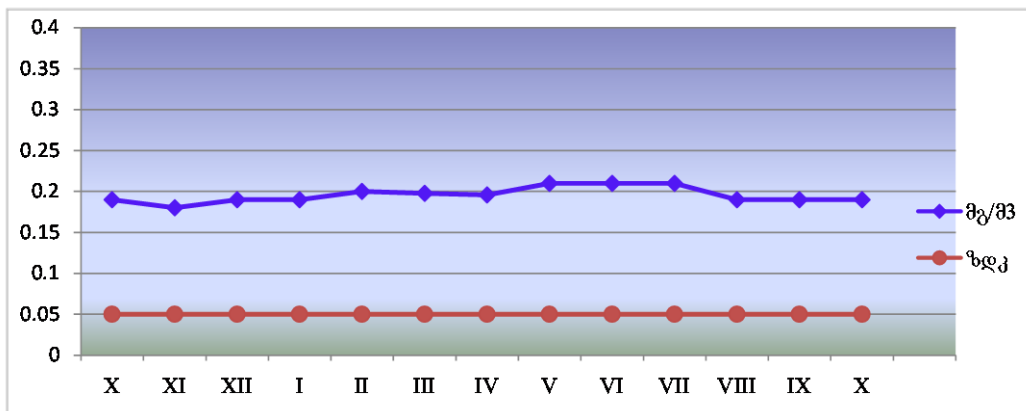
ოქტომბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

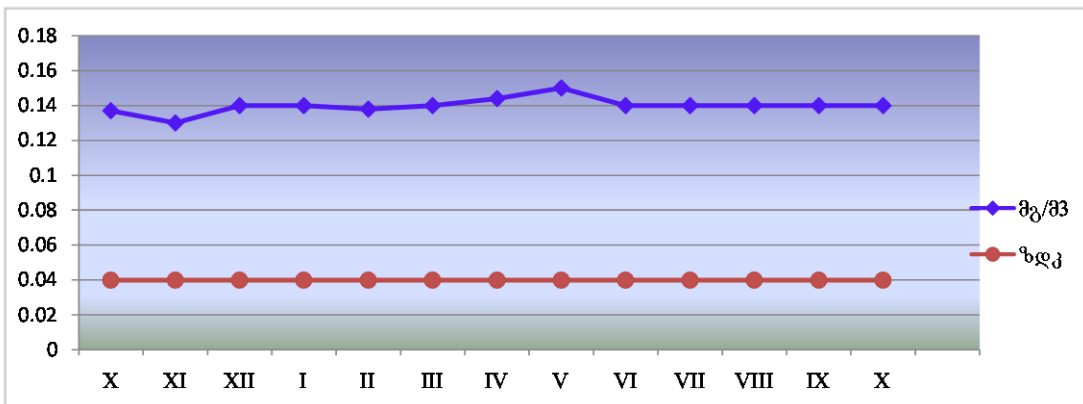
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

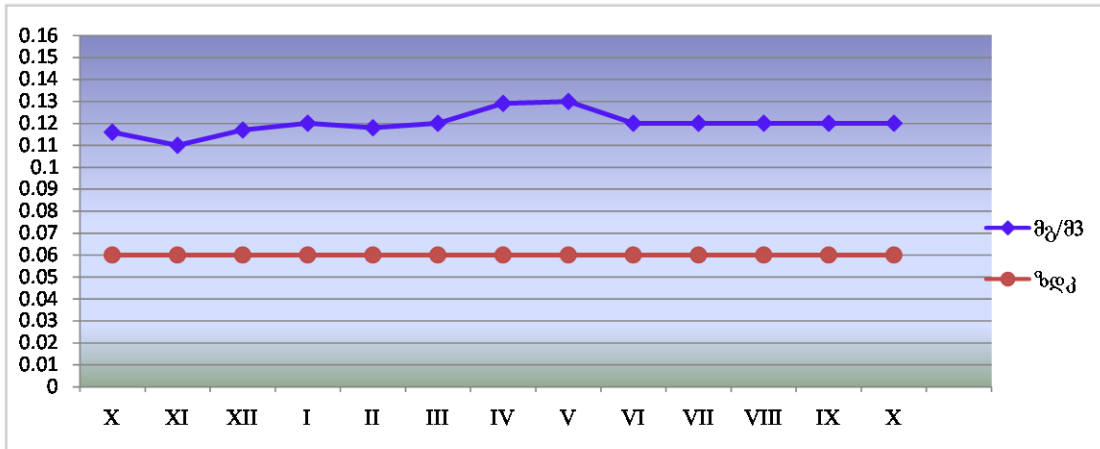
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

გოგირდის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

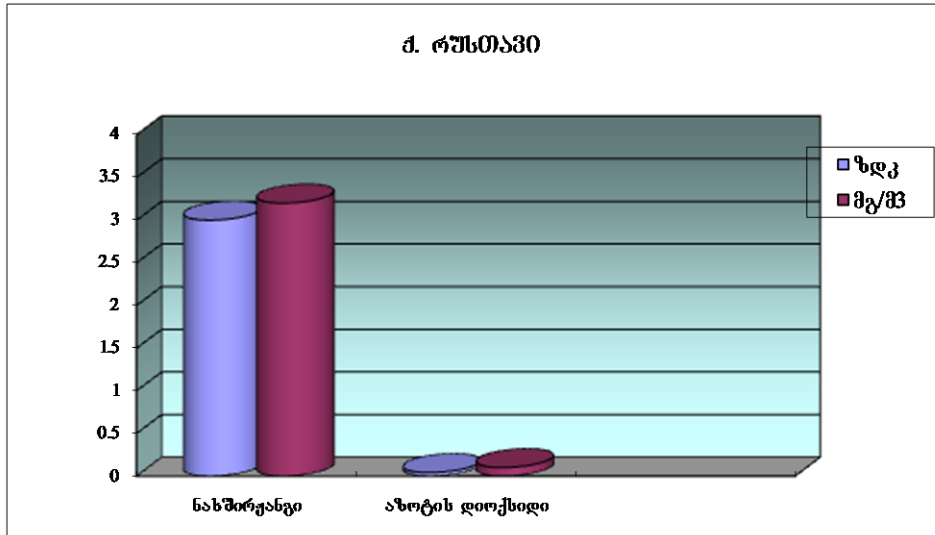

აზოტის ოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

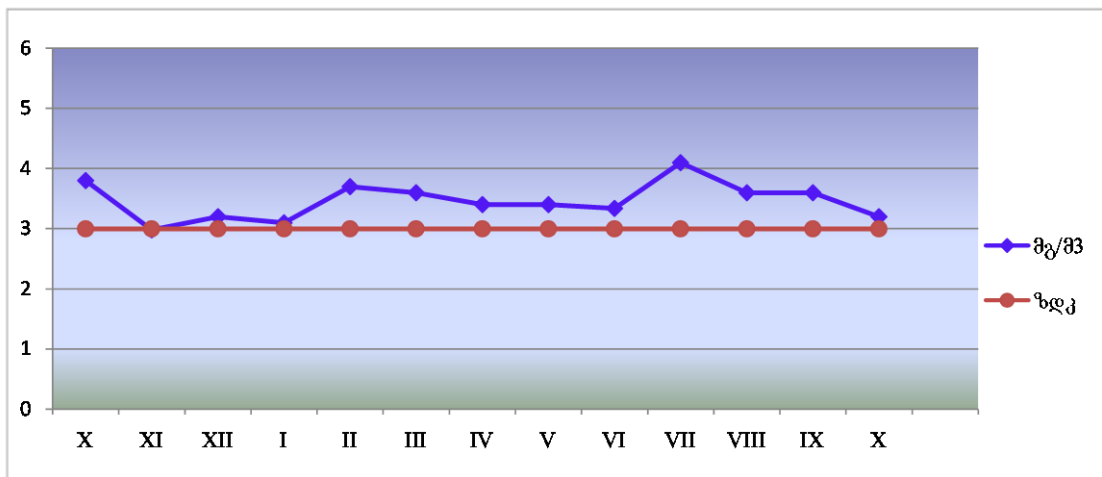
ქ. რუსთავი

ოქტომბრის თვეში ქ. რუსთავის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯისურზე.

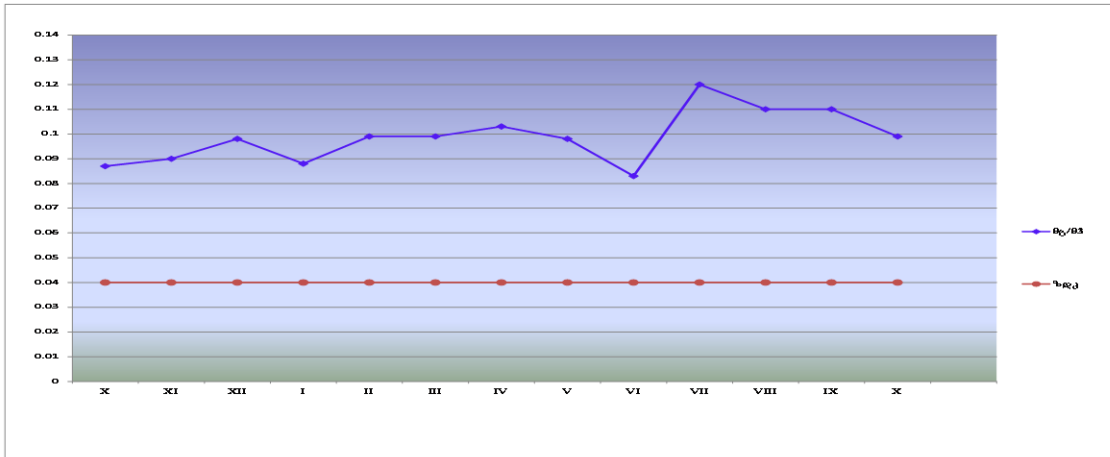
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 3.2 მგ/მ³, რაც 1.1-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,099 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.5-ჯერ.

ოქტომბრის თვის საშუალო კონცენტრაციები

ნახშირქანების საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

II. ზედაპირული წყალი

ოქტომბრის თვეში მდ. მტკვარზე და მის შენაკადებზე დაკვირვება არ წარმოებდა.

ოქტომბრის თვეში წყლის სინჯები აღებული იქნა მდ. არაგვის ორ წერტილში: **ცინისძირი** და **ჩინთი**, მდ. რიონის აუზის შემდეგ მდინარეებზე: **რიონი** (ქუთაისთან, ფოთთან, ონთან და ჭალადიდთან, სულ 6 წერტილში), **ყვირილა** (ზესტაფონსა და ჭიათურაში 2 წერტილში), **ჯოჯორა** (სოფ.ირი), **ოდასკურა** (ქ.ქუთაისთან 2 წერტილში), **ცხენისწყალი**, ხოლო აჭარის რეგიონში : **კინტრიში**, **ყოროლისწყალი**, **ქუბასწყალი**, **ბარცხანა**, **ჭოროხი** და **აჭარისწყალი**.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო ამონიუმის იონი მდ. რიონის აუზის შემდეგ მდინარეებში: რიონი, ყვირილა, ოდასკურა, ჯოჯორა და ცხენისწყალი. მათი შესაბამისი მნიშვნელობები მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

პუნქტები	მგN/ლ	ზღკ-ზე მეტი (-ჯერ)
რიონი-ქუთაისი-ზედა	2.22	5.7
რიონი-ქუთაისი-ქვედა	2.43	6.2
რიონი-ჭალადიდი	1.98	5.1
რიონი-ონი	1.93	4.9
რიონი-ფოთი სამხ.შენ.	1.89	4.8
რიონი-ფოთი ჩრდ.შენაკ.	1.93	4.9
ყვირილა-ჭიათურა ზედა	1.2	3.1
ყვირილა-ჭიათურა ქვედა	1.8	4.6
ყვირილა-ზესტაფონი	1.84	4.7
ოდასკურა-ქუთაისი ზედა	1.23	3.2
ოდასკურა-ქუთაისი ქვედა	1.42	3.6
ჯოჯორა-ირი	1.64	4.2
ცხენისწყალი-შესართ.	1.8	4.6
ზღკ – 0.39 მგN/ლ		

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო რკინის შემცველობა მდ. რიონში სოფ. ჭალადიდთან – 13 ზღკ, მდ. ყვირილაში ქ. ჭიათურასთან (ქვედა) და ზესტაფონთან – 14 ზღკ- და 1.7 ზღკ, მდ. ოდასკურაში – ქ. ქუთაისთან (ქვედა) – 1.5 ზღკ და ცხენისწყალში – 1.7 ზღკ, ხოლო მდ. რიონში ქ. ქუთაისთან (ქვედა) და ფოთთან (ჩრდ. ტოტი) შეადგენდა 1 ზღკ-ს.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა კბმ მდ. ბარცხანაში და შეადგენდა – 1.7 ზღკ-ს.

უმნიშვნელოდ აღემატებოდა ნიტრიტის აზოტი მდ. არაგვში სოფ. ციხისძირთან და შეადგენდა 1.1 ზღკ-ს.

III. ატმოსფერული ნალექები

ოქტომბრის თვეში ჩატარდა დაკვირვება ატმოსფერულ ნალექებზე. სინჯები აღებული იქნა შემდეგ ქალაქებში: ახალციხე, ბოლნისი, გორი, თბილისი, თელავი, ბათუმი, ფოთი, ქუთაისი, ზესტაფონი, სადაც მაღალი კონცენტრაცია არ დაფიქსირებულა.

IV. რადიოაქტიური მდბომარეობა

2012 წლის ოქტომბრის თვეში რადიოაქტიური დაბინძურების შესახებ ოპერატიული ინფორმაცია შემოდიოდა 12 სადგურიდან: თბილისი, ქუთაისი, ფოთი, სანხერე, ზესტაფონი, ახალქალაქი, ახალციხე, გორი, თელავი, ფასანაური, ლაგოდეხი, დედოფლისწყარო.

მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე მერყეობდა 8.6 მკრ/სთ – 14.0 მკრ/სთ-ის ფარგლებში, რაც დედამიწის ბუნებრივ რადიაციულ ფონს არ აღემატება (იხ. ცხრილი 2).

ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე (მკრ/სთ)

ცხრილი 2

სადგური	საშუალო მნიშვნელობა
ფოთი	8.6
ქუთაისი	11.9
სანხერე	11.0
ზესტაფონი	10.6
ფასანაური	11.5
დედოფლისწყარო	10.3
ახალციხე	13.9
გორი	14.0
თბილისი	13.7
თელავი	11.5
ლაგოდეხი	11.5
ახალქალაქი	13.5